

Estet!

Minden este megjelenő független politikai napilap

II. évfolyam — 70. szám

Kedd

Cluj-Kolozsvár, 1933 március 28

„Ellopták a Golf áramot“

Írta: Zomora S. János.

Az író agyában néha sok badarság fogan szívet és lelket derítő fantázia-testté. Például egyik vakmerő firkász regényt körmölt arról, hogy egy betéti vagy közkereseti társaság (kalandorai ellopták az Atlanti Óceán nagy folyamát, az északraól délre hőmpölygő áradatot, a Golf urról elnevezett és a kontinens nyugati részének kellemei időjárását ajándékozó hullám szalagot. És ahogy ebben a nagy-szerű képzelő erővel megírt regényben gyönyörködtünk olvasása idején, éppen úgy felharsogott lelkiünk megmagasztosulása akkor, amikor a Skoda alias Zeleszki pánama kanális nyomán arról az áramlásról volt és van szó, hogy megvesztegetés és borravaió címén állítólag parlamenti egyének, nagyok, vagy kicsinyek, hatalmasok vagy kuliszatologatók százmilliókat, félmilliárdokat vágta zsebre adóskasszáinkból, honpolgári lelkük vajjal kenetetésére. Elvégre, akik lophatnak, hát lopjanak. Kivüláros virradatig. De onnan lopjanak, ahol van. A panama nagyhercegek zsebet vágják fel ambícióval és lopják le az üstökösöket az égről, a fényvéket az időből, de hagyjanak nekünk és főleg a mi állampolgári zsebünknek békét ezek a Zeleszkekkel árnyékolt nagyságok. Elvégre, mi akik egy külvárosi viskóért huszezer lej évi adót izzadunk be az államkasszába és riadunk akkor, amikor megperdül a dob agyonfoltozott lepedőnk és párnahuzatunk felett, — még sem zenghetünk ódát sötét gazságuk dicséretére. Akkor, amikor bőrünkről vagyon szó. Hát tényleg lehetnek milliós borravaiók? Lehetnek még valahol az agyon nyírbált költészetes számoszlopában eltűntethető milliárdokra? Ugyanakkor, amikor a köztisztviselőinknek a puliszka ünnepi kalács. Ugyanakkor, amikor a nyugdíjasok hadseregében döglök. Amikor országunkon végig zabál a nyomorúság. Az összeomlás. A válság. A szerencsétlenség végzete. És akkor jön egy Zeleszki-bomba és robbanása belédördül nekem, neked, neki és a mi állampolgári lyukas zsebünkbe. Hol van az államférfiúi felelősség? Hát nincs? Tisztesség? Jellem? Hivatali becsület nincs? Vigyázat! Ha az író fantáziája egyszer valóra válik és ellopták a Golf áramot, még minket gyanúsítanak meg vele.

Elfogadták a kisállamok MacDonald leszerelési tervét

GENF. A leszerelési értekezlet főbizottságában tegnap kezdődött meg a vita MacDonald angol miniszterelnök leszerelési tervéről. E vitán Simon John külügyminiszter is részt vett.

Az ülés kezdetén Henderson elnök kijelentette, hogy

husvétig a főbizottság az angol tervezet szakaszonkénti vitáival is végez.

A vitában főleg a kis- és közép-államok képviselői szólaltak fel és valamennyien elfogadták MacDonald tervét.

Titulescu

a kisantant nevében módosító indítványokat tett,

szerinte a leszerelés, biztonság és egyenjogúság elvei megfelelő arányba hozandók.

Tánczos Gábor magyar kiküldött kijelentette, hogy a magyar kormány és Magyarország közvéleménye Anglia miniszterelnökének kezdeményezését azzal a rokonszenvvel fogadta, amelyet az méltán megérdemel.

Magyarország a rend, a béke, a nemzetközi szolidaritás mellett változatlanul kitart.

Tánczos továbbá hangsúlyozta, hogy

a magyar delegáció részt óhajt venni a tervezet megvitatásában.

Henderson elnök végül annak a reményének adott kifejezést, hogy az általános vitát holnap befejezik.

A BUKARESTI SAJTÓ A BÉKESZERZŐDÉSEK „PERUJÍTÁSÁRÓL“

BUCURESTI. A bukaresti lapok beszámolója MacDonald és Mussolini közös tervezetéről, állást foglalnak minden olyan európai intézőtanács ellen, amely a Népszövetséget volna hivatva helyettesíteni. Az „Universul“ szerint lehetetlenség lenne számot nem vetni a kisantanttal. Lengyelországgal és Oroszországgal, egyben pedig

tiltakozik a békeszerződések peruajtása ellen.

LENGYELORSZÁG VISSZATARTJA MUSSOLINI TERVEZETÉT

PÁRIS. Chalopowski párisi lengyel nagykövet felkereste Paul Boncour külügyminisztert és hosszabb tanácskozást folytatott vele a nemzetközi helyzetről. A tanácskozás tárgya elsősorban Mussolini béke-tervezete és a négy európai nagyhatalom négytanácsának kérdése volt. A lengyel nagykövet — hír

szert — kijelentette, hogy Lengyelország teljes egészében visszatartotta Mussolini tervét.

Tiltakozik a kisantant állandó bizottsága a revíziós politika ellen

GENF. Titulescu, Benes és Fotici hosszú tanácskozás után a következő nyilatkozatot tették közre:

A kisantant állandó bizottsága Genfben a legrészletesebb vizsgálat alá véve az utóbbi napok eseményeit, megegyezett abban, hogy feltétlenül üdvösek és elfogadhatónak tart minden olyan államok

közi közreműködést, amelynek célja a közöttük fennálló viszonyok barátságos elintézése. De a kisantant semmiesetre sem ismerhet el egy olyan, felette álló szervezetet, amely reá nyomást gyakorolna anélkül, hogy ő hozzájárult volna annak elismeréséhez. A kisantant a legélesebben tiltakozik olyan szövetség megkötése ellen, amely a kebelében levő országok jogaira és

politikájára vonatkoznak. Mert az ilyen természetű szerződések ma már a múlté és olyan időkben lehetnek alkalmasak, amikor nem létezett nemzetek szövetsége. A kisantant államok bizottsága sajnálattal fejezi ki azon, hogy az utóbbi napok tárgyalásai annyira kiélezték a revizionista politika gondolatát. A kisantant államok a közös béke érdekében köteleességüknek tartják felhívni a világ figyelmét arra, hogy revizionista politika a legerélyesebb reakcióval találja magát szemben. Ezért a kisantant legfőbb dolgának tartja, hogy erejét egyesítve, csak olyan dolgokat végezzen, amelyek biztosíthatják a világ békéjét és biztonságát.

Roosevelt előkészítette Genfben Szovjet-Oroszország amerikai elismerését

LONDON. Annak ellenére, hogy a Londonban tartózkodó amerikai hivatalos körök kijelentették, hogy semmit sem tudnak Roosevelt elnök azirányu terveiről, hogy Szovjet-Oroszország elismerését készítené elé. Mégis a genfi diplomáciai

körök meg vannak győződve, hogy Normann Davisnak egyik legfontosabb megbízatása az, hogy ez irányban tárgyaljon a szovjet megbízottakkal. Valóban Genf az egyetlen hely, ahol a Fehér Ház közlelhetik a moszkvai Vörös Házhoz.

Bojkottálja Németországot a zsidóüldözések elleni világszövetség

LONDON. A zsidóüldözések ellen megalakult világszövetség felhívást intéz a világ összes zsidóihoz, akiknek megparancsolja, hogy a német áruk bojkottálásán kívül azokat a mozikat se látogassák, amelyekben német filmet mutatnak be. Azonkívül a német vendéglők látogatását is betiltották.

BERLIN. A Hitler-kormány új

rendelkezései közül érdeklődésre tarthat számot az az intézkedés, hogy

a birodalmi elnök és kormány tagjai ellen elkövetett merényletek tetteseit rendkívüli törvényszék elé fogják állítani a jövőben. Ezeknek a rendtörvényszékeknek a megszervezése már országsszerte folyamatban van.

BENAMYTÓL—RÉTHELY
ÖDÖNIG„Vissza a háboruba” Vissza a
színházhoz.

Benamy Sándor ezuttal a legnehezebb feladatra vállalkozott. Három szereplővel egy előadást két és fél órán át érdekessé tenni nagy művészet. Benamy tényleg, amelynek alapfölkélete az, hogy a háboru nemcsak a testet, hanem a lelket is meggyilkolja, mely igazság, alakjaiban van drámai feszültség is, de a „Vissza a háboruba” színpadtechnikai tekintetben nem tökéletes. Hiányzik a darabból a lendület, ami magával viszi a nézőt. Az asszony alakja kissé túl van a húsból és vérből való alkotáson.

A sorsüldözött, önmagával meghasonló Tarnóczy ellenben tényleg a mai élet alakja, ugyancsak a háboru emlékéitől irtózó, jólétben dúskáló vezérigazgató-férj is.

A darab kitűnő témáját regényalakban sokkal hatásosabban lehetett volna kihasználni. A színpad sok olyan lélektani mélységet és igazságot elhomályosít, amit a regényforma nagyszerűen adhatott volna vissza. A harmadik felvonás sikerült a legjobban, ez a rész teljesen színpadszerű volt, ez meg is fogta a nézőket. Benamy ezuttal a „Kajüt” színpadi sikerével ellentétben tiszta irodalmat akart nyújtani, ami nélkül a színpadiasság hátrányára vált. Mindenesetre ez a munkája is föltétlenül kiérdemli a legnagyobb elismerést. A színészek fővárosi színpadokhoz méltó művészi játékot produkáltak. Fekete, Poór Lily, Földényi egyformán brillíroztak.

Réthy Ödön nyolc hónap után ismét szerepelt a Magyar Színházban. Tehát kibékültek, jobban mondva likvidáltak azokat az ellenfeleket, amelyek Janovics direktor és Réthy között hosszú ideje fenn állottak. Végre eljutottunk ideig. A telt nézőtér azt bizonyította, hogy a közönség is örült ennek a kibékülésnek. Legalább végre operett-előadást láthatott a reakciónyszerített operettparódiák helyett. De az igazgatóságnak is le kell vonnia a konzekvenciát és nem lehet érzelmi politikát folytatni a színháznál a közönség bőrére. Réthely szereti a közönség még akkor is, ha az igazgatóság haragszik rá, a szókimondó, de igazságokat dörgő szájáért. Kétszer változott az előadás megtartásának ideje vasárnapig, de a közönség mégis megtöltötte a színházat. Ilyen színészt nem lehet elmellőzni, elhagyni a kolozsvári színház színpadáról.

Dr. Pap Tibor.

ELSIBOLJA A KORMÁNY A SZESZMONOPOLT. Bukaresti jelentés szerint a kormány bérbe akarja adni az alkohol eladási jogát. Hírek szerint egy érdekcsoport már is bejelentette igényét ennek a jognak megszerzésére.

Biztosítsa pénzét!

Eladó olcsón, ötlakásos külvárosi ház. Jó karban. Viz, villany.

Cím a kiadóban. Ugyanahhoz kizárva

Prima tőke elhelyezés!

Megkönnyítik a kereskedők
külföldi árubehozatalát

BUCURESTI. Illetékes helyről nyert felvilágosítás alapján közöljük, hogy a kereskedelmi minisztérium szerint mindazon kereskedelmi és ipari vállalatok, amelyek 1933 március—június havára megállapított behozatali árumennyiségén felül még több árut akarnak importálni, ezt megtehetik az esetben,

ha erre vonatkozólag kérvényt adnak be a Kereskedelmi Kamara útján az országos kontingentálási bizottsághoz.

A kérések beadási határideje április 10. Az ebbeli folyamodás kapcsán igazolni kell azt, hogy a kérvényező vállalat, vagy kereskedő a

március—június negyedre eddig mennyi behozatalra nyert engedélyt.

Minden behozandó árucikkre külön kérvény nyújtandó be.

Legfontosabb a minisztérium szerint ezen kérvények benyújtásánál annak igazolása, hogy a folyamodó hiteles nyugtával, vagy ennek hatóságilag aprohált másolatával kétséget kizáróan igazolja, hogy a kereskedelmi minisztérium javára befizette a 100 lej díjat.

Ebben az ügyben esélyként bármely kereskedelmi kamara pontos tájékoztatást ad a benyújtandó kéres módokaitól.

Chémia csodája!

Ami ma kék, zöld, sárga, holnap gránátpiros vagy más divatszín is lehet; pénz, gond nem kell sok hozzá, mert sikerrel fest és tisztít ruhákat a

CZINK-gyára

APRÓHIRDETÉSEK

SZAVANKÉNT 1 LEJ, VASTAGA BB BETŰVEL SZEDVE 2 LEJ

Zálog- és aranytárgyakat a legmagasabb árban vásárol a
RECORD aranybevéltő. Cal. Victoriei v. Kossuth L.-u.) 1.
Óra és ékszer speciálista

„KÖZÖS SZIMPATIA” jeligére levél van a kiadóban.

KINEK van 10—15 ezer leje? Biztos egzisztenciához juthat és otthonra talál. Cím a kiadóban.

VENDEGLŐ italméréssel, berendezéssel központban kiadó. Cím a kiadóban.

Kiadó két szoba, konyha, fürdőszoba, előszoba stb. kertes lakás, április 1-re. Str. Paris (Pap-ucca) 60. szám.

Pilangó-ucca 21. szám alatti telek, 2 szoba, konyha, fűskmra, betonpince minden elfogadható áron eladó. Értekezni lehet Pilangó-ucca 21. szám alatt.

Vasöntőket felvesz a Hirsch-vasöntőde.

Gyorstálpaló félóra alatt meg lehet várni. Férfitalpalás 65, női talpalás 45 lej. Varga, N. Jorga (Jókai-u.) 23.

KERESEK két szoba, konyha (szobák külön bejárattal) komfortos tiszta lakást belvárosban, vagy közelében. Címeket „Pontosan fizetek” jeligére a kiadóba kérek.

TISZTA, ügyes asszony, jobb helyre bejáróhelyet keres. Április 1-re. Megkezeseket e lap kiadójába kérek.

SZOLIDSÁGBAN KÜZISMERT ócskaruhatás elad és vesz használt ruhákat. Glück, Főter 18.

Ócska öntöttvasat minden mennyiségben vesz a Hirsch-vasöntőde. „Ügyes” jeligére.

FŐZŐKÁLYHAK olcsón kaphatók Préda műlakatosnál Calea Traian (Árpád-ut) 20.

KIADÓ két szobás konyhás lakás másra, egy szoba, konyha azonnalra. Volt Széchenyi-tér 39.

KIADÓ üzlethelyiség Str. Memorandului 4.

ELADÓ ház hely 580^m a Kismező-uccában. (volt Unitárius Kert). Értekezni Kárpát-ucca 28. sz. alatt.

KIADÓ vendéglő, nagy borpincékkel, olcsó bérrel a belvárosban. Cím a kiadóban.

SZAMOSFALVI gyógyfürdő vendéglője összes berendezéssel és felszereléssel örök áron eladó. Cal. Victoriei 4.

FIATAL orvosnál társulni. esetleg 5000 lej szükséges. „Jóüzlet” jeligére.

SZAKKÉPZETT kötőnőket azonnali munkára alkalmazunk. „Tricotania” kötőüzem, Malom-ucca 8.

280 LEJTŐL csinosan butorozott különbejárattal szobák azonnalra kiadók. Belkajántó-ut 21.

TAKARITASÉRT kisebb butorozott szobát adok gyermektelen házaspárnak. Belkajántó-ut 21.

KEVÉS készpénz hozománnyal nőül vennék középkori jobb nőt. Berendezett lakásom, kis üzletem van. Pontos címet kérek. „Nem jó özvegyen” jeligére a kiadóba.

KIADÓ április 1-re egy nagy üres szoba Főter 10., földszint 3. ajtó üzletnek, lakásnak, női kalapszalonnak alkalmas.

TANUKAT KERESEK: 1931 szeptember 25-én este fél 8 órakor a Főterem, szemben a Kismester-uccával az uton való átmenetkor egy a New York felől jövő autó hátulról elütött. Folyó hó 31-iki tárgyalásra megjelenést kérnek. Aki az esetben látó tanu volt, kérem engem felkeresni, hogy a dolgot megbeszéljük. Dunky Ferenc fényképész. P. Unirii (volt Főter) 10. sz.

Egy kávéházi ruhátár más vállalat miatt azonnal átadó. Klein, Regele Ferdinand 106.

AZ ÚJ HÁZAK ADÓBEVALLÁSI
IDEJÉT MEGHOSSZABBÍTOT-
TÁK

BUCURESTI. Amint ismeretes, a pénzügyminisztérium az új házak adómentességét felfüggesztette és bizonyos kulcs alapján

az új házakra is adót vetettek ki.

Ezt a rendelkezést igen sok helyen nem értették meg intencióiban és elmulasztották azoknak jövődelmi lehetőségét a pénzügy-nél adózásra bejelenteni.

Errevaló tekintettel most a pénzügyminisztérium rendeletet adott ki, amely szerint

az új házakra vonatkozó adók bevallási határidejét április 16-ig meghosszabbította.

A rendelkezés szerint, akik vallo-másaikat nem adták be, azoknál az adókat a repülőbizottságok megállapításai szerint vetik ki.

RÁDIO

KEDD, március 28.

Bucuresti. 13: Gramofon. 18: Könyv és román zene. 19:15: Motcoi-zene. 21: Rádiózenekar.

Budapest. 10:15: Az államrendőrség zenekara. 1: Déli harangszó. 1:05: Odessa gramofonlemez. 5: „A ma asszonya”. Csiky Jánosné előadása. 6: Kicsi Pál zongorázik. 6:30: „Kétezer éves újságok”. 7: Losonczy-Schweitzer Oszkár szalonzenekara. 8: Francia nyelvoktatás. 8:30: Tarnay-est. Bevezetőt mond Szabados Béla. Közreműködik Kőszegi Teréz és Szedő Miklós. Majd: Csorba Gyula és cigányzenekara a Britannia-szálló. 11:10: Időjárásjelentés. Utána: Magyar vonósné. 12:15: Megyeri Gyula jazzzenekara.

Bécs. 12:30: Könyv zene. 13:30: Gramofon. 16:20: Énekhangverseny. 18:30: Könyv zene. 21: Strauss-testvérek, zenekari és énekhangverseny. 23:15: Tűz zene.

Hölgyeim!

Mielőtt kalapot vásárolnak vételkötelezettség nélkül tekintsek meg a

„CARMEN”

kalapudonságok

Calea Regele Ferdinand No. 3.

Az árak 90 lejtől kezdődnek Szalmasznak 50 lejtől

SZÍNHÁZ és MOZI

MAGYAR SZÍNHÁZ MÜSORA:

Hétfőn este 9-kor: Tárca Bertalan 30 éves zeneszerzői jubileuma.

Kedden este 9-kor: A halás kis nő. (Mozihelyarákkal, Ssz. 75.)

ROMÁN OPERA MÜSORA:

Hétfő, március 27-én: Mignon.

AZ ÉPÍTŐMUNKÁS OTTHON

MOZI-MÜSORA:

Hétfőn, szerdán 5 és 7 órakor utoljára: Antónia. Orosz film.

EDISON MOZGO MÜSORA:

Kezdet 3, 6 és 9 órakor: Idegen légy gyöngyei. Főszerepben: Pityó és Ponty. Ezenkívül: Jenny Lind. Svéd csaló. Főszerepben: Grace Moore, Valace Berry.

Lapunkban hirdetni, biztos siker!

Letartóztatják Zeleszki társait is a Skoda-kémkedési ügyben

Tárgyalta a bofrányt a titkos katonai tanács is - Zeleszki nem csehszlovák állampolgár

BUCURESTI. A Skoda-ügy körül a zűrzavar már a tetőpontra hágott. A bonyodalmak összevisszaságában csak annyi biztos, hogy Zeleszkit, a Skoda-művek bukaresti megbízottját kémkedés vádjával letartóztatták. A Zeleszki ellen kibocsátott letartóztatási parancs a kémkedésről szóló törvény 8-ik szakasza alapján történt, amely szerint azok, akik katonai aktákat árulnak engedély nélkül, öt évi börtönbüntetésre ítéltetők.

TITKOS ÜLÉST TARTOTT A LEGFŐBB KATONAI TANÁCS

Tegnap Károly király elnökletével ülést tartott a legfőbb katonai tanács. Az ülésen Samsonovici tábornok, Averescu és Presan marsallak, Irimescu légügyi államtitkár, Lazarescu tábornok, a nagyvezérkar főnöke, Uica tábornok a II. hadtest parancsnoka és számos más katonai vezetőférfi vett részt. Kiszivárgott hírek szerint az ülésen a katonai anyagbeszerzés átszervezése és a nemzeti hadifelszerelés problémái kerültek szóba. Az ülés egyébként titkos volt, mert azon kizárólag katonai ügyeket tárgyaltak.

A SKODA-MŰVEK DIPLOMACIAI ÖSSZEKÖTTETÉST VESZ FEL A ROMÁN KORMÁNNYAL

A pilseni Skoda-művek igazgatósága elhatározta, hogy egyik igazgatóját Bukarestbe küldi. Hogy ezt megtehesse és az igazgató által levezetendő házi vizsgálatnak akadályai ne lehessenek, a Skoda-művek vezetősége diplomáciát uton kívánja felvenni az összeköttetést a román kormánnyal.

NEM ÉRINTI A SKODA-ÜGY CSEHSZLOVÁKIA ÉS ROMÁNIA HIVATALOS VISZONYÁT

Az „Adevărul” mai száma közli a „Prager Presse” cikkét, amely élénk figyelemmel kíséri a bukaresti fejleményeket. A cikk többek között így hangzik:

— Bármi történt is a Skoda-művek bukaresti képviselője körül, az a legcsekélyebb mértékben sem érinti Csehszlovákia és Románia

Szobafestési a legolcsóbban vállal. **Lazarovits** Bethlen-u. 6. (Régi Iparkamarával szemben)

— Ünnepi bankettet rendeztek Párisban a Németországból menekült marxistáknak. A francia szocialista párt tegnap a Trodaderben fényes keretek között ünnepelte meg a francia „Kommün” évfordulóját, valamint Marx Károly halálának 50 éves évfordulóját. Az ünnepségeken óriási közönség vett részt. Az ünnepi szónokok Blum, Van der Weide és Pietro voltak. Az ünnepély végeztével a szocialista vezérek bankettet adtak a Németországból menekült marxistáknak.

Középkorú perfekt szakácsnő április 1-re állást keres. Cim a kiadóban.

hivatalos viszonyát. A Skoda-gyár magánvállalkozás és saját maga felelős külföldi képviselőért. Anyoni bizonyos, hogy a csehszlovák gazdasági és politikai közvélemény nem térhet napirendre a bukaresti történetek felett, annál kevésbé, mert Románia biztonsága összefügg Csehszlovákiával, mert mindkét kisanant állam biztonsága közös ügy. Magától értetődőnek tartjuk, hogy a Skoda-művek azonnal megteszi a szükséges intézkedéseket bukaresti képviselőjével szemben, aki egyébként nem is csehszlovák áll-

lampolgár.

KÜLÖN NYOMOZÁS FOLYIK ZELESZKI TÁRSAINAK FELDERÍTÉSÉRE

BUCURESTI. A bukaresti hadbírósa állítólag nyomára jutott már a Skoda-ügyben nem egészen tiszta szereppel rendelkező személyek neveinek. Lia Popescu tábornok, a hadügyminiszter megbízásából külön nyomozást vezet Zeleszki társainak felderítésére és általában a hadsereg-szállításokkal kapcsolatos ténykedések tisztázására.

SELECT és URANIA MOZGÓKBA egyid-jüleg

DRAGA MASIN VÉGZETE

Egy királyi pár megrendítő tragédiája.

Ehségstrájkot kezdtek a CFR műhely ügyében Désre internált munkások

CLUJ-KOLOZSVÁR. A CFR műhelystrájkjával kapcsolatosan, mint ismeretes, a letartóztatottakat Désre szállították, ahol internálás jelleggel az ügyészségi fogházban helyezték el őket.

Néhány nappal ezelőtt a letartóztatottak közül huszat szabadlábra helyeztek, míg

huszonegy munkás továbbra is az ügyészség fogházában ma-

radt.

A letartóztatásban maradt munkások kérték ügyük tárgyalásra való kitűzését és szabadlábra helyezését, de ezt a kérést nem teljesítették s ezért

közös elhatározással éhségstrájkba léptek.

A foglyok elhatározták, hogy mind addig strájkban maradnak, amíg ügyüket újabb vizsgálat alá nem veszik.

Jóváhagyták a román-olasz kereskedelmi kamarák megalakítását

BUCURESTI. A régen folyó román és olasz kereskedelmi tárgyalások, amelyek azt célozták, hogy a két ország export lehetőségeit kimélyítsék és élénkebbé tegyék a forgalmat és barátságosabbá a kereskedelmi összeköttetést.

végre döntő helyzetbe jutottak. Ugyanis a bukaresti minisztertanács jegyzőkönyveleg

jóváhagyták a román-olasz kereskedelmi kamarák megalakítását.

A kamara székhelye Csernovitz lesz.

Huszonkét lopást ismert be Nagy István droguista, a Socol-ügyvédi iroda „déli nyitója”

CLUJ-KOLOZSVÁR. Szombaton délután néhány heti eredménytelen nyomozás után a rendőrség bünyügyi osztályának kezébe került a kolozsvári üzletek és irodák réme, a már nagy hírhedségnek örvendő „déli nyitó”. A déli nyitó Kolozsváron már valóságos fantomnak tünt fel s bár a bünyügyi osztály teljes személyzetét mozgósították az elfogatására, néhány hélig a nyomozást nem kecseltette a legkisebb eredmény sem, míg szombaton délután aztán végre a bünyügyi hírség rendőrkézre került.

Néhány héttel ezelőtt ugyanis ismeretlen tettes a déli ebédidő alatt

behatolt dr. Socol Aurel ügyvéd-képviselő Unió-uccai irodájába, ahonnan 17.400 lej lopott el. Szombaton újra betörő hatolt be az ügyvédi irodába, de az udvaron egy szakácsnő észrevette s a sarkon posztoló rendőrt figyelmeztette, aki a közben menekülni akaró betörőt elfogta s előállította a rendőrségnek.

A rendőrségen kiderült, hogy az elfogott betörő Nagy István, Vasvári Pál-ucca 42. szám alatt lakó állástalan droguistasegéd azonos, akinek a személyében a rendőrség

felvette a régen keresett déli

nyitót.

Nagy István a kihallgatása alkalmával

huszonkét kolozsvári lopást ismert be, amelyek mindenikét a déli záróra alatt követte el.

Ma délelőtt Draghiciu rendőrigazgató, a bünyügyi osztály főnöke, Marpozan rendőrkapitány, Párdi és Nagy detektív

a betörő vezetésével elindultak azokra a helyekre, ahonnan

Nagy István lopott.

Az első ut a Jókai-uccai postához vezetett, ahonnan a vakmerő betörő 30 ezer lej rabolt el fényes nappal. Ezután egymásután következtek Győri fodrász Egyetem-ucca 7.400 lej, Székely fodrász Unió-ucca 3100 lej. A „Venusz” fodrászatnál csak kísérlet történt, mert a betörő nem tudott behatolni. Kállai Unió-ucca 4., 1400 lej, Benkő Unió-ucca 8., 200 lej, Fehér írógépes 12 ezer lej, Fried késes Deák Ferenc-ucca 4000 lej, Kristály gőzmosófiókja Kossuth Lajos-ucca 700 lej, Zoica kalapszálon Wesselényi-ucca 1500 lej, Léb Izák Széchenyi-tér 9 ezer lej, Corso borbélyüzlet Széchenyi-tér 1500 lej, Széchenyi-téri sóáruda 1964 lej, Pap borbély Ferenc József-ut 2500 lej és „Diaconus” Ferenc József-utj könyvkereskedés 1920 lej.

Ezekon kívül még több olyan hely van, ahova

csak délután tud kimenni a rendőri bizottság a betörések rekonstrukciója végett.

Érdekes, hogy több olyan hely volt, ahol a letartóztatott betörő, bár beismerte a lopást,

a reklamált összeg sokkal nagyobb volt, mint amennyit a betörő hajlandó elvállalni.

Ezekon a helyeken az ellopott összeg megállapítása még külön tisztázódásra szorult.

FEGYVERSZÁLLITMÁNYT INDITOTTAK HIRTENBERGBŐL OLASZORSZÁGBA

INNSBRUCK. Hír szerint Hirtenbergből tegnap nagyobb fegyverszállítmány érkezett Olaszország felé. A szállítmányt szigorú őrizet alatt tartják, a vagonok kettős plom-bával vannak lezárva, azok közelébe senki sem mehet és a vagonokhoz senki sem nyúlhat.

VÉRESRE VERTÉK RÉGI HARAGOSUKAT A BOSSZUÁLLÓ KOLOZSMEGYEI GAZDÁK

CLUJ-KOLOZSVÁR. Régi haragból eredő véres merénylet történt néhány nappal ezelőtt a kolozsmegyei Mărgău községben. Pănea János, Jane György és Ciurtin József ottani lakosok borzalmas bosszútervet eszeletek ki, hogy Fodor István nevű haragosukat eltegyék láb alól. Fodor Istvánt éjszaka valamilyen ürüggyel becsaták Ciurtin József házába,

előltották a lámpát, ketten nekiugrottak, földreterpérték, míg a harmadik, Ciurtin József fejszét ragadott és azzal hatalmas ütésekkel mért le a földreterpert Fodor István nyakára.

A szomszédok figyelmesek lettek Fodor rémes jajgatásaira, behatoltak a lakásba és kimentették a több sebből vérző embert az elvakult bosszúállók kezéből. Pănea János, Jane Györgyöt és Ciurtin Józsefet a csendőrség letartóztatta, Fodor István kórházba szállították.

TÁRSADALMI ÉLET

(—) A kolozsvári Kolping Legényegylet április hó 2-án vasárnap este 8 órai kezdettel az egyesület Brassai-u. 3. sz. alatti helyiségében a szent év megnyitásának napján, színre hozza Környei Paula: Claudia című 3 felvonásos drámáját. Beléptidij nincs. Műsor megváltása kötelező. Műsort f. hó 28-tól kezdve lehet váltani Bálint József legényegyleti igazgatónál, Fő tér 14. sz. és a Kolping Legényegyletben, Brassai-u. 3. sz. alatt.

(—) Az Erdélyi Gazdasági Egyesület igazgató választmánya Kolozsvárt, 1933 április 9-én d. e. fél 11 órakor az egyesület Attila-u. 10. sz. a. székházában rendes ülést tart, melyre a választmány tagjait meghívja az Elnökség.

(—) A CFR kultur- és sportszövetség ünnepelve. Minden részletében szép ünnepélyt rendezett a román államvasutak kultur- és sport szövetsége szombaton este a kolozsvári operában. Az ünnepély fényét emelte, hogy azon végig jelen volt Mereuta Cezar CFR vezérigazgató, Rusu Sándor mérnök, a CFR műszaki vezetője, dr. Hatiegan Emil erdélyi miniszter, az estély fővédnöke, dr. Dan Livius megyei prefektus, dr. Deleu Victor polgármester védnökök és a kolozsvári hivatalos és társadalmi élet majdnem minden előkelősége. Vasárnap ünnepi ebéd volt Mereuta vezérigazgató tiszteletére az állomási étteremben. Ma délelőtt a vezérigazgató a CFR összes kolozsvári osztályait meglátogatja s csak délután 3 órakor indul vissza Bukarestbe.

(—) Vetített képek, tudományos előadás. A kolozsvári Szociáldemokrata párt szervezet tudományos előadást rendez március 28-án, kedd este 7 órai kezdettel az Építőmunkás Otthonban. A tudományos előadás tárgya: „Marx Károly élete”. Marx mozgalmak, értékes és érdekes életének, valamint e kornak izgalmas történelmi eseményeit vetített képekben mutatják be. Mindenkit érdekel. Mindenki legyen ott. Beléptidij 5 lej.

—ELISABETA JÓSNÓ, A KALANDOS-UCCÁBAN. Unalmasak, szürkék néha a kolozsvári napok. Semmi szenzáció. Semmi újdonság. Érdemtelen, szomorú dolgok... Készüléseim közben egy kis kalandra vágytam. A Kalandos-uccában látom, hogy az egyik házba feltűnően sokan mennek be — jönnek ki. Megnézem a házsámat: Három... Valami érdekes titokzatosság terjeng a levegőben... Megszólított valakit:

— Uram, legyen szíves megmondani, hova sietnek annyian?

— Hát nem tudja? Itt lakik Elisabeta jósnő és grafológa, aki mindent mindenkinek megmond. Jöjjön velünk, győzdjük meg, — mondja az ismeretlen és gyengédem már tuszkolt is befelé, a jósnő várószobájába.

Vegyes érzelmekkel elteltlen kerültem a jósnő színe elé. De ezek az érzelmek azonnal halomra dőltek, amint Elisabeta jósnő megszólalt. Határozott, pontossággal mondott el egy-egy megtörtént részletet a múltamból, nem beszélve arról, hogy az első pillanatra felfedte kilétemet. Hinni kezdtem a rokon-szenves, tudományos eszközökkel dolgozó jósnő komoly szavaiban. Mások is bihetnek...

A törvényellenesen kivetett magas adók miatt interpellál Gaál tordai magyarpárti képviselő

CLUJ-KOLOZSVÁR. Néhány hét tel ezelőtt már megemlékeztünk arról a pénzügyminiszteri rendeletről,

amely az adóketéseknél április 1-ig az előző évi magasabb adókat hagyta érvényben s ezeket vetette ki az adózókra.

Most egy magyarpárti képviselőtől, dr. Gaál tordai ügyvédől tudtuk meg, hogy a fiskus még ravaszabb intézkedést is tett ennél a pótnegyedévi adó behajtásánál.

A múlt év végén ugyanis egy törvényt szavaztak meg, amely kifejezetten előírja, hogy az adóév utolsó negyedében a földadónak 50 százalékat, a házadónak körülbelül 15 százalékat, a szabadfoglalkozásuak adójának 20 százalékat

az utolsó negyedben elengedi, illetve a fenti mértékben csökkent adójukat.

A törvény azonban írott malaszt maradt, mert

mindenütt a régi adókat írták rá az adózókra ebben a negyedben is

és ezt be is hajtották tüzzel-vassal. Dr. Gaál tordai ügyvéd, képviselő ez ügyben Bukarestbe utazott, ahol holnap, vagy holnapután a parlamentben

interpelláció formájában fogja szóvátenni az adóhivatalok ezen törvénytelen adóbehajtását

és kérni akarja a pénzügyminisztert, hogy ezt a jogtalan eljárást azonnal szüntesse be.

hogy a jövőben a katonaság ne gyakorlatozzék a gazdák bevetett földjein,

mert emiatt érzékeny kárt szenvednek a gazdák. A gazdák másik kívánsága az volt, hogy a város

ne rőjjon ki adót a piacokon a takarmányt fuvarozó szekerek után, mert annak megadóztatására jogcím nincs.

A gazdák a piacokon kirakott áruk után amugy is adót fizetnek s kétszeres megadóztatásuk nincs arányban teherbíróképességükkel.

Dr. Deleu polgármester megértéssel hallgatta végig a gazdák előterjesztéseit és ígéretet tett arról, hogy a gazdák kívánságait kedvezően intézi el.

PILSUDSZKYVAL SZEMBEN PADEREWSKI A LENGYEL ELLENZÉK ELNÖKJELÖLTJE

VARSÓ. A Haller-féle katonailiga, a lengyel jobboldali ellenzék teljesen Pilsudszky marsall ellen foglalt állást és egy kiáltványt intézett a néphez, amelyben a közeldő elnökválasztásokra hívja fel a figyelmet és kéri, hogy Pilsudszkyval szemben Paderewsky híres zongoraművészt, Lengyelország első elnökét válasszák meg. Most már bizonyosra vehető, hogy

a lengyel ellenzéki körök elnökjelöltje Pilsudszkyval szemben Paderewsky lesz.

LEMBERG. Lembergben fáklós felvonulás alkalmával

a kormánypártiak és a szociáldemokraták között véres összecsapás volt.

A város katonai megerősítést kapott és

ostromállapot alá helyezték.

Ugyanakkor Varsóban letartóztattak 21 szociáldemokrata vezető.

FELBORULT A ROMÁN-MAGYAR KERESKEDELMELI MEGEGYEZÉS. A román-magyar kereskedelmi tárgyalások, amelyek a román delegáció Tilea államtitkárral élén vezetett, holtpontra jutott. Hír szerint az egyezmény azért nem lehetett megkötni, mert Románia Magyarországgal szemben sokkal kedvezőbb helyzetben van s a gyakorlat bebizonyította, hogy a kliring-megállapodás a magyar rész felé lesújtó eredményt mutat. Egyébként a tárgyalások nem szakadtak meg végképpen, a román körök szerint a meg egyezés re legfeljebb tíz százalékkal lehetősé van.

— Katholikus nők napja Kolozsváron. A katolikus nők napjának ünnepe tegnap zajlott le Kolozsváron. Reggel 8 órakor misét tartottak a Szent Mihály templomban majd délután 5 órakor Kolozsvár egész katolikus női társadalmi nagygyűlést tartott a katolikus gimnázium diszttermében. A gyűlést Hirschler József prelátnak bányos nyitotta meg, utána Imre Sándorné nyomdász munkásnő „A nő szerepéről a családban” beszéde következett, majd Domokos Irén énekszáma után Csáthy Adám missziós nővér beszélt a békéről. A nagygyűlés után Te Deum következett a főterti templomban.

Olcsó Gyári árak!

1 m. sport gyapju szövet	140 cm. széles	Lei 95
1 m. scheviot	140 cm. széles	Lei 120
1 m. l-a	140 cm. széles	Lei 140
1 m. kamgarn	140 cm. széles	Lei 18
1 m. l-a	140 cm. széles	Lei 175

Óriási választék legfinomabb férfi és női szövetekben és bélésekben

Rigó Lajos & Co.

Cluj, Fő tér 5.
Gyári lerakat!

Hagyják a közlegelők kezelését a kolozsvári gazdák kezében!

CLUJ-KOLOZSVÁR. A kolozsvári gazdák dr. Giurgiu János elnök-lésével vasárnap délelőtt nagygyűlést tartottak a városháza tanács-termében. A gazdák a gyűlésen érelyesen állást foglaltak a város vezetőségének azon határozata ellen, hogy a jövőben saját hatáskörében kívánja a közbirtokosság legelőit kezelni. A nagygyűlés határozatiilag ki-

mondotta, kérni fogja a város vezetőségét, hogy

a legelők kezelését továbbra is a gazdák kezében hagyja.

Természetesen a befolyó pénzeket a város vezetőségének adják át s a gazdák működését a város vezetősége ellenőrizheti. A gyűlés határozatairól küldöttség fog beszámolni a polgármester előtt.

Hóttári gazdák panasza Deleu polgármester előtt

CLUJ-KOLOZSVÁR. Balázs István kigazda vezetésével a kolozsvári hóttári gazdák küldöttsége ke-

reste fel ma délelőtt dr. Deleu Victor polgármestert. A küldöttség kérte a polgármestert, hasson oda,

HIREK

Naptár Március. 28. Kedd. Róm. kath. Kap. sz. János. Prot. Gedeon. Görög. C. Stefan. Izr. Niszan 1. Rosch-Ghód.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Regele Ferdinand (vált. Ferenec József-ut 64-66. balra.

Jó estét!

PARLAMENTI BUFFEBEN. Politikus. Kerek egy pohár bort. Hűségölgy: Tisztán? Politikus: Nem. Skodával. **UJ RÁDIOÁLLOMÁSOK.**

Olvasó? Temesváron, Balázsfalván Készenben megcsinálják az új rádió-állomást.

Nem ujság. Nálunk már igen meg-
a nagy adó...

HITLEREK DOLGOZNAK.

Hallotta? Németországban lecsuk-

ak az összes balpártiakat.

Mikor kerül sor a jobboldaliakra?...

NADRAG ÉS SZOKNYA.

A hollywoodi filmgyárosok eltil-

likák a női szíárokat a férfinadrágoise-

ről.

Akkor a filmszínésznők tündetőleg

nyújtják fogak viselni...

AZ ÉLETHU RAJZ.

A kis Karcsi életül házat rajzol. Meg-

talja édesapjának, aki így szól:

— Valamit elfelejtettél.

— Mit? — kérdi Karcsi.

— Mi van minden házon?

— Ne haragudj, apus, jelzőlogot nem

rajzolni...

— **Inspekción gyógyszerárak.**

Biró, Piata Unirii (Főter), —

postol, Cal. Regele Ferdinand (Fe-

re József-ut), Demeter, Cal. Mä-

stúr (Monostori-ut), Palóczy, C.

toriei (Magyar-ucca).

— **Időjárásjelentés.** A budapesti

meteorológiai intézet időjárásjelen-

se szerint: száraz, derült idő, éj-

félt napok várhatók.

— **KONGRESSZUST TART A**

ERESKEDŐK ORSZÁGOS TA-

ACSA. A Sfatul Negustorese el-

ároztta, hogy ezévi országos

gresszusát Bacanban tartja. A

gresszus május 25-én lesz és az

országos gyűlésre az érdekelt je-

gkészek féláru vasuti jegyked-

ményt kapnak.

— **Nem érvényes április elsején**

a Mihály-huszas. A pénzügy-

minisztérium újlag figyelmezteti

közönséget, hogy március 31-én

Mihály nagyvajda arcképével el-

ott huszlejesek forgalmi értéke

egszűnt, tehát ezideig ezeket a

lópénzeket a jegybanknál min-

imál köteles beszolgáltatni. To-

bbi meghosszabbítást a pénz-

minisztérium nem eszközözi.

— **Április elsején ezeket a huszaso-**

senki sem köteles elfogadni.

— **Működésbe lép az állami biz-**

tosító intézet. A kormány a szená-

ban az állami biztosító intézet

állítására vonatkozó törvényja-

latot terjesztette be. A javaslat

int ennél az intézetnél fogják

állami, városi és megyei, egy-

es minden közvagyonot biztosí-

ti igen alacsony díjtételei mellett.

— **Intézet elfogad a megvétel és**

postól pénzt letétbe. Biztosítja a

mai küldeményeket, biztosítást

vasuti baleset ellen és biztosít

a posta és vasuti tisztviselői ka-

a vállalat alapitókáé 30 millió

Ebből 10 milliót jegyez az ál-

l és 20 milliót magánosok.

— **ALKOHOLBAN ŐRZIK AZ**
UTOLSÓ OROSZ CÁR LEVÁ-
GOTT FEJÉT. Hídr szerzetes,
aki valamikor a legutolsó cár
gyónatója volt, jelenleg Ameriká-
ban van és ott azt a meglepő ki-
jelentést tette, hogy a meggyilkolt
II. Miklós cár levágott fejét a
Kremlben, titkos helyen alkohol-
al megőrizték üvegtartályban őrzik. A
szovjet — Uidor szerint — azért
őrzi a cár fejét, hogyha valamikor
valaki kételkednék abban, hogy
Miklóst meggyilkolták, be tudják
bizonyítani ellenkezőjét.

— **A bányászokat a nyugdíj-
biztosítási alap rendelkezése alá utá-
sítják.** A munkaügyi miniszté-
rium rendeletet adott ki, amely
szerint az erdélyi bányáknál mű-
ködő összes bányatársuladák teljes
aktívájukkal és passzívájukkal
1933. június 1. hatályai beolvasz-
ja az országos nyugdíjbiztosítási
alapba. A rendelet értelmében a
maximális nyugdíj 35 évi járulék-
befizetés után 500 lej, 1000 lej és
2000 lej havonként. A temetési se-
gély 3000 lej, 3500 lej és 4000 lej.

— **Bélyegmentesek a gyári köz-
pontok számlái, amelyeket a lera-
katoknak küld.** A forgalmi adótör-
vény szerint a gyáraktól a saját le-
rakatok és eladási szervezetek ré-
szére más, mint adás-vétel jogei-
mén küldött árak szintén számlá-
zandók. Ezek a számlák azonban
ideiglenes jellegűek és csak formai
számláknak tekintendők, tehát
nem minősíthetők olyanoknak,
amilyenekről a bélyegtörvény 14.
pontja említést tesz. Bélyegmente-
sek.

„VICTORIA“
kalapszalonomat áthelyeztem
Regele Ferdinand 23. szám alá a
Talpa üzlet helyiségébe
Kérem vigyázni a cég nevére,
mert két fizle van egymás mellett.
Ezután is olcsó és szép, divatos
kalapokat árusítok.

— **Szovjetkémsszervezetet leplez-**
tek le Kisenevben. Az „Universul“
értesülése szerint tegnap éjszaka a
kisenevi rendőrség állambiztonsági
hivatalának emberei házkutatást
tartottak a város területén s igen
sok kommunista egyént tartóztat-
tak le. Bár a hatóság megtagad
minden információt, annyit siker-
ült megtudni, hogy a házkutatá-
sok alkalmával szovjetkémsszerve-
zet nyomára bukkantak. A lefog-
lalt lázító röpiratok közül legfon-
tosabbak azok, amelyek a hadse-
regre vonatkoznak. Ugyanis a
moszkvai utasítások szerint a be-
vonuló ujoncok sorában kellett fő-
leg a propagandát terjeszteni és
rávenni őket arra, hogy szívesen
minden parancsnak engedelmes-
kedjenek, de közben igyekezzenek
megnyerni minden katonát propa-
ganda céljaiknak. A lázító röpira-
tokat a szigorú ellenőrzés s
azonnal értesítette a katonai ha-
tóságokat. A hadseregben min-
den katonát a legerélyesebb vizsgá-
latnak vetették alá.

— **Amerikában van a világ leg-
kisebb városa.** Fraser, amely az
amerikai minnesotai vasbányavi-
dék közepén fekszik, azzal dicse-
kedhet, hogy a világ legkisebb vá-
rosa. Nem falu, hanem város, an-
nak ellenére, hogy csak 149 lakosa
van. Fraser tavaly a minnesotai
törvények értelmében faluból vá-
rossá lépett elő.

— **Ujból leszallitják az üzlet-
béreket.** Popovici Mihály igazság-
ügyi miniszter törvényjavaslatot
készített a lakbérleti szerződések
érvényének meghosszabbításáról.
Az új javaslat szerint egy évvel
meghosszabbítják a tisztviselők és
nyugdíjasok lakbérleti szerződé-
seit. A törvényjavaslatban a lak-
béreket 30 százalékkal leszallitják
arra hivatkozva, hogy ennyivel ol-
csóbb lett az élet, illetve csökken-
tek a háztulajdonosok terhei. Más-
részt figyelemmel kell lenni arra
is, hogy a tisztviselők fizetését a
kormány kénytelen volt leszallita-
ni. A tisztviselőket és a kiegészít-
tenciákat tehát továbbra is véde-
lemben kell részesíteni.

— **Közügyülést tart az EGE.** Az
Erdélyi Gazdasági Egylet Kolozs-
várt, 1933. április hó 9-én, virág-
vasárnapján d. e. 11 órakor az
egylet tagjait tisztelettel meghiv-
juk. Amennyiben az április hó 9-
ére összehívott rendes közgyűlés a
tagok kellő számban való megje-
lenésének hiányában határozatké-
pes nem volna, úgy az alapszabá-
lyok 13. paragrafusa értelmében
a közgyűlést f. évi április hó 22-
én szombaton d. u. 4 órakor tart-
juk meg, amely a megjelent tagok
számára való tekintet nélkül fog
határozni az április hó 9-iki köz-
gyűlés tárgysorozatba felvett
ügyekben. Dr. gr. Bethlen György
sk. elnök. Török Bálint sk. titkár.
Tárgysorozat: Elnöki megnyitó. 2.
Az igazgató választmány jelentése
az egylet 1932. évi működéséről.
3. Pénztári jelentés a zárszámadá-
sokról és zzel kapcsolatban az
1933. évi költségelirányzat meg-
állapítása. 4. Általános tisztújítás.
5. Esetleges indítványok.

— **Ötzezer lej eltulajdonításáért**
4 hónapra ítélték egy katonát.
Krammer Márton, a dési 81-es gya-
logezred közkapitányát, aki Racolta
Vasile nevű hadnagyától 250, majd
ötezer lejt lopott, ma délelőtt a ko-
lozsvári hadbíróság 4 havi börtönre
ítélte.

— **Halálra égetett a pásztortűz**
egy falusi leánykát. Pleskuta köz-
ségről tegnap délután öt falubeli
gyermek állatokat hajtott ki a kö-
zei erdőbe legeltetni. Az idő meg-
lehetősen hűvösre fordult s ezért a
gyermekek tüzet raktak. Az egyik
gyermek, Surtea Zsuzsi 11 éves kis-
lány, vigyázatlanul tulközel me-
részkedett a lobogó tűzhöz és a ha-
talmos lángokkal égő rőzsétől a
szerencsétlen gyermek ruhája tü-
zet fogott. A többi gyermek, látva
a leányt, aki élő fáklákyként ro-
hant a község felé, kétségbeesetten
szaladtak a közeli faluba, hogy se-
gítséget hozzanak. Egy arra haladó
parasztagda figyelmes lett a kiál-
tozásra és a sikoltozó leányka se-
gítségére sietett. Letépte a lángoló
ruhát a gyermekről és azonnal je-
szallította Pleskutára, ahol kezelés
alá vették. A súlyos égési sebeket
szenvetett kisleány sérülésébe be-
lehalt. A nyomozás megindult.

Tekező sport. Mérkőzések ered-
ményei: Avram Iancu—Favorit
134:118. Bástya—Mured 146:104.
Favorit—Oituz 168:132. Someseni
—Románia 131:120. (Szamosfalva).
Remény—Somesen 169:141. So-
meseni—Remény 177:173. Bástya—
Amateur 146:133. Gárdan (Victoria)
Ludu (Avram Iancu) 172:147 arány
ban. Mórlez (Matador) Kaszó (Kom-
binált) 151:106.

PUSZTÍTÓ HÓVIHAROK A RE- GÁTBAN, ÓRIÁSI ÁRVIZ BUKO- VINÁBAN ÉS ERDÉLYBEN

BUCURESTI. Az elmúlt heten
borzalmas erejű hóvihár vonult át
Kelet-Európán, amely Erdélybe is
ellátogatott és hatalmas pusztítást
vitt végbe. Legújabb jelentések ar-
ról számolnak be, hogy

a Regátban ciklonzerű hóvi-
harok pusztítanak. A vasut- és
autóbuszforgalom teljesen szü-
netel, a táviró- és telefonössze-
kötötés az ország többi részé-
vel megszakadt.

CERNAUTI. Bukovinában megin-
dult az olvadás, amely a folyókat
és patakokat valóságos tengerrel
váltotta.

Bukovina mélyenfekvő részei
víz alatt vannak.

Az anyagi kár az árvíz miatt óriási.
A hatóságok akciót indítottak az
árvízkarosultak megsegítésére.

BUCURESTI. Erdélyben a cik-
lonzerű hóviharakat hőemelkedés
váltotta fel. A hatalmas hótömeg
mindenütt olvadni kezd. A hirtelen
beállott olvadásnak máris káros kö-
vetkezményei vannak, mert

Erdély területén valamennyi
folyó erősen megnövekedett.

A Maros, Olt és a Küküllő kilá-
pett medréből és

árvízzel öntötte el az utjába
eső falvakat.

és szántóföldeket. Az árvíz okozta
kár már eddig is óriási.

HUSZONÖT KILO DOHÁNYÉRT
36 EZER LEJ BIRSÁGRA ÍTÉL-
TEK EGY DOHÁNYTERMELOT
OLUJ-KOLOZSVAR. Vásárhelyi

István marosludasi lakos állott az
áramkincstár megkárosításával vá-
doltan a koozsvári tábla előtt. A
vád az volt ellene, hogy

a földjén termelt dohánymeny-
nyiségből 25 kilót eltulajdoni-
tott.

A tárgyaláson kisült, hogy nem ő
követte el a kihágást, hanem föld-
jének a megmunkálójá, Szócs Antal
Mégis Vásárhelyit büntették 36 ezer
lej birságra. Érdekes mellékkése
volt az ügynek, hogy a Vásárhelyi
által beadott felebbezés nem volt
felbélyegezve. Az elnök

utasította kétszáz lej bélyegil-
leték lerovására.

ami ellen a kincstár képviselője
tillakozott, mert a legújabb bélyeg-
törvény értelmében

a 100 lejen felüli bélyegek ára
késpénzben fizetendő be

a pénzügyigazgatóság pénztárába.
Az elnök, mivel a tárgyalás alatt
ez lehetetlen, úgy oldotta meg a
kérdést, hogy elfogadta a bélyege-
ket azzal az indoklással, hogy a
felebbezést még az új törvény élet-
belépte előtt adták be.

— **Határátlépésért — 10 napi**
börtön. Határátlépési ügyben íté-
kezett ma délelőtt a kolozsvári had-
bíróság. A vádlott Puiu Péter 56
éves szentendrei földműves, aki a
mult év szeptember 6-án 7 liter bor
elfogyasztása után átlépte a román
határt — Magyarországra felé. Az el-
tévedt embert azonban elfogták és
hazatoloncolták. A mai tárgyaláson
a hadbíróság 10 napi börtönbünté-
téssel sújtotta az öreg földművest,
aki megígérte, hogy többet nem fog
„áttevedni“ egyik országból a má-
sikba.

Évtizedes botránykrónikák és sorozatos kártékony működés után végre átszervezik a betegsegélyzőt

BUCURESTI. Talán intézmény nem volt még Romániában, amelyet annyi támadás ért volna, mint a betegsegélyzőt. Sajnos, általában meg kell állapítanunk azt, hogy nem jogtalanul, mert a munkásság verejtékes garasáiból, a munkaadók hozzájárulásából fentartott intézmény

régen ellendült hivatásának etikai egyensúlyából és annak alkalmazottjai abban élték ki magukat, hogy a munkásság és munkaadó van értük és nem pedig megfordítva.

Nemcsak Kolozsváron, de az ország minden részében voltak

állandó és vaskos panaszok, hogy a díjak, sőt néha a reális alapokat is nélkülöző díjak drákói behajtása valósággal megcsufolja azt az ellenszolgáltatást, amelynek lanyhasága példátlanul áll a kulturálatlanok hasonló intézményeinek igen hasznos, áldásos, de főleg lelkiismeretes hivatali ügyviteli és kezelési módszerei mellett.

Hogy másról ne beszéljünk, elég megemlítenünk azt, hogy a betegsegélyzők rendelőiben szaladó „tömeg”-kezelés van.

A kórházi operációkra szoruló munkás vagy magántisztviselő évekig várhat a felmerülő, de a betegsegélyző által „szakértőleg” megállapított díjak kiutalására,

miközben sok esetben megtörténik az, hogy ezen díjak késedelemes és lecsökkentett összegű kiutalása miatt

a műtőasztalon összekaszabolt és féllábbal sirban álló pácienseknek még a párnáját is kiperelte feje alól a szanatórium, vagy kórház.

De ott van a másik súlyos büntény, amelyet ennek az intézménynek egyes lelkiismeretlen orvosai elkövettek azzal, hogy

sürgős és azonnali segítség megkövetelése esetén az „orvos urak” némelyike csak órák, sőt huszonnégy órák elmulta után ment el a beteghez és hivatalos orrgügösiséssel megállapította azt, hogy a lázban fetrengő beteg panamázik és betegségre nem jogosult.

Az „esetek” gyönyörű csokrát lehetne füzérbe szedni azokról a betegsegélyzői expressz operációkról, amelyeknek ha epológusa nem a kórházak fehér asztalain végződik be utóbeavatkozás képpen, akkor a páciens a tulvilágon elmélkedhetik a betegsegélyző többé-kevésbé „áldásos” intézményéről.

Most azután a feltorló és hegyekre nőtt és kiáltó panaszok

után végre az „illetékes” minisztérium is

megsokalta, sőt megelégtelte a betegsegélyző jelenlegi szervezeti formáját és működésének lazaságát.

Joaniteanu D. R. munkaügyi miniszter a nyilvánosság részére megnyugtató kijelentéseket tett abban az értelemben, hogy

végrehajtja a munkásbiztosítás egységesítését és teljes autonómiát biztosít a pénztáraknak.

A miniszter nyilatkozata egyébként a következőket mondja:

— A javaslat keretét a jelenlegi biztosítottak alkotják. A betegsegélyző pénztáraknál jelenleg egymillió munkás és háromszázezer magántisztviselő van biztosítva.

A biztosító nyolcezer orvosnak és több ezer gyógyszerésznek ad kegyeret.

Az új törvény hatásaképpen úgy a biztosítottaknak, valamint az alkalmazottaknak sorosa biztosabb alpra kerül.

Elsősorban megszűnik az a forrás helyzet, ami eddig a sokféle díjtétel körül fennállott.

Jövőben egységes díjtételek lesznek. Ennek következtében úgy a munkások, mint a munkaadók évente körülbelül ötven millió lejt takarítanak meg.

Az új törvény

teljes autonómiát ad és biztosít a pénztáraknak,

melyek a központi igazgató, illetve a kerületi tanács által önállóan intézik és vezetik az ügyeket.

A miniszter további nyilatkozata szerint, reméli, hogy az új javaslat révén

az eddigi törvény számos anomáliája megszűnik.

Az új javaslat bizonyos mértékben megvalósítja

az általánosan kötelező biztosítás elvét is.

A javaslatot, amelyet egyébként jelenleg a szenátus már tárgyal, a kamara legközelebbi ülészakájában plénum elé kerül és törvénnyé is szentesítik.

Ruha és kabát-szövetek

nagy tételben

rendkívül olcsó árban az

A. B. C.-ben Str. Neculcea (v. Korniss-u)l,

Bejárat a kapu alatt!

Jön az állami bon, de a szakértők szerint nincs köszönet benne

CLUJ-KOLOZSVÁR. A „Jóesteli” ben annak idején megírtuk, hogy a kormány öt milliárd lej értékben állami bonokat akar kibocsátani 100, 500, 1000 és 5000 lej értékben.

Az adóbonok hivatalos tőzsdei árfolyam tárgyai lesznek és mentesek minden átirási illeték alól.

Ennek az adóbon kibocsátási törvénynek igen káros jelentősége van az erdélyi kereskedelemre. Bizonyos, hogy a bonok árfolyama esni fog és az optimisták nem kalkulálják többre, mint 50 százalékra.

Az állami szállítók tehát a bonok miatt azonnal 50 százalékos vesztenek.

Az erdélyi kereskedő sohasem került abba a helyzetbe, hogy adó

hátralékban maradjon. Ezzel szemben a regátban minden nagyobb cég nagyobb összeggel van hátralékban.

Ennélfogva az fog bekövetkezni, hogy a regáti kereskedő nem veszt a bonon, mert fizetheti vele régi adóját. Az erdélyi kereskedő, akinek nincs adóhátraléka, minden valószínűség szerint csak követelésének 50 százalékát kapja meg a bonok után. A helyzet annál is inkább fűrészből, mert a regáti kereskedők

féláron fogják összevásárolni erdélyi kartársaitól a bonokat és ezekkel a kötvényekkel teljes névértékben fogják adójukat fizetni. Így az erdélyi kereskedőkkel fizettetik meg a regáti kereskedők hátralékos adójukat.

SPORT

AZ UJPEST NYERTE A MAGYAR LABDARUGÓ DERBYT

BUDAPEST. A magyar labdarúgó bajnokság tegnapi fordulója a legnagyobb szenzációja volt az Ujpest—Hungária derbymeccnek, amely hatalmas érdeklődés mellett, az erőviszonyoknak megfelelően az Ujpest egygólos győzelmével végződött. A mérkőzés során Hungária állandóan frontban volt győzni azonban csatárainak góltelensége miatt nem tudott. Az Ujpest, amelynek győzelmében a legfanatikusabb ujpesti drukker sem bíztak, mindvégig igen tesztös és határozott játékot mutatott s ha csatárai nem kombináltak agyon a gólyhelyzeteket, az Ujpest győzelmé még nagyobb is lehetett volna. Végeredményben 4:3 (3:2) arányban az Ujpest győzt.

Soroksár—Somogy 1:0 (1:0) Nagy meglepetés a Somogy veresége. A mérkőzés folyamán a Soroksár egyik játékosa kártört szenvedett.

III. ker.—Attila 2:1 (1:1). Az budaiak megérdemelten győzték.

Nurmit kiállítják Csikágóban A csikágói vilákiállítás rendezése meghívót küldött Paavo Nurminak, versenyzési jogától megfosztott finn világrekordernek a nagvilákiállításra. Nurminak hatalmas tiszteletdíjat ajánlottak fel az amerikaiak, ha vilákiállítás idején alatt bemutató futásokat végrehajt vagy versenyez azokkal a professzionista futókkal, akiket mellőztek a szerződésnek. A futókirály — szerint — hajlandó elfogadni meghívást és professzionista futó lesz.

ELHALASZTOTTÁK A VÁROSI KÖLTSÉGVETÉS MAI TÁRGYVITELÉT

CLUJ-KOLOZSVÁR. A városi időközi bizottság most készíti Kolozsvár város 1933. évi költségvetését. Dr. Deleu Victor polgármester úgy döntött, hogy amint a költségvetés összeállítása megtörténik, a város vezetősége haladéktalanul megkezdje a költségvetés részletes vitáját és ezt a legteljesebb nyilvánosság előtt, a város polgáraitól minél nagyobb számu részvétel mellett kívánja lebonyolítani.

Eredeti terv szerint ma délután kellett volna megkezdődni a költségvetés vitájának. A vita azonban csak párnapos késedelemmel kezdődhetik meg, mert a város vezetősége még nem készült a költségvetés részletes kidolgozásával.

NEM TILOS ROMÁNIÁBA EXPORTÁLNI LENGYELORSZÁGBA

VARSÓ. A lengyel kormány közli, hogy az összes Romániából Lengyelországba irányuló exportra lenyel tilalom nincs. Tehát a híradás volt az ellenkezőnek. A tény az, hogy azokat az exportokat, amelyeknek kivitelére Romániának a különböző gazdasági egyezményekből származó jog van, nem tiltották be a lengyel kormány részéről.

Takarmányrépa vagon-tételekben eladó
Dézsma-uca 5.

